

Kort verslag van de 13e bijeenkomst van de VNSC

Datum: 4 december 2015

Locatie: Theater De Maagd, Grote Markt 32, 4611 NT Bergen op Zoom

1. Vlaams-Nederlandse Delta (VND)

Het Ambtelijk College neemt kennis van de stand van zaken aan de hand van een terugmelding over de afgelopen vergaderingen van de stuurgroep VND en het Zeehavenoverleg. Dat betrof vooral de scope, rollen en verantwoordelijkheden, niet alleen voor hun eigen netwerkstructuur, maar ook t.o.v. van elkaar en t.o.v. het tweejaarlijks VL-NL strategisch Topoverleg.

2. Havenstoringen

Uit VNSC-onderzoek is naar voren gekomen dat een aantal stortvakken voor baggerspecie van Zeeland Seaports in de (nabije) toekomst onvoldoende capaciteit heeft. Inmiddels zijn voor de alternatieve stortvakken medio 2015 de vergunningprocedures afgerond.

Afgelopen voorzomer bleek dat een van de alternatieven door het noordwaarts verplaatsen van de Spijkerplaat sterk is verondiept. Daarom is gezocht naar een betere locatie. Dat heeft in de nabije omgeving een ruimer stortvak in de vaargeul opgeleverd, waarvoor momenteel door Zeeland Seaports nieuwe vergunningaanvragen worden voorbereid.

3 Nautische toegankelijkheid Zeeland Seaports

Zeeland Seaports wil in de Wielingen (monding Westerschelde) baggerwerk uitvoeren, zodat minstens 1 keer per dag een tijpoort beschikbaar komt voor schepen met een diepgang van 16,5 meter. Zeeland Seaports opteert vanuit kosten oogpunt voor een zgn. maatwerkgeul (verdiepte smallere geul binnen de bestaande vaargeul).

De haalbaarheid van zo'n maatwerkgeul, onder meer met het oog op de gevolgen voor de veilige en vlotte afwikkeling van de scheepvaart, is inmiddels in kaart gebracht. De volgende stap omvat onder andere de start van het vergunningetraject voor de maatwerkgeul.

4. Windmolenpark Borssele

1. Kavelbesluiten windpark Borssele

De publicatie van de definitieve kavelbesluiten voor de kavels I en II is begin 2016 voorzien. Daartegen kan gedurende een periode van 6 weken beroep worden ingesteld. De tender voor de kavels I en II gaat na publicatie van de definitieve kavelbesluiten open en eindigt 31 maart 2016.

De ontwerp-kavelbesluiten voor de kavels III, IV en V (innovatiekavel) worden 18 december gepubliceerd. Daartegen kunnen eveneens gedurende 6 weken zienswijzen worden ingediend.

2. Kabel(s) TenneT

Vlaamse en Nederlandse experts gaan de voorziene ligging van het kabeltracé nader onderzoeken met het oog op het morfodynamisch karakter van het gebied. Niet alleen de diepteligging van de kabel is hierbij van belang, maar ook de stabiele ligging ervan.

5 Proefstortingen Westerschelde

De werkgroep Onderzoek en Monitoring van de VNSC is dit jaar gestart met modelmatig onderzoek in het kader van de Agenda voor de Toekomst voor de verdere optimalisering van het sedimentbeheer. Parallel hieraan worden enkele proefstortingen uitgevoerd in de Westerschelde. Zulke terreinproeven kunnen bijkomende inzichten opleveren over de toekomstige stortstrategie. Naar verwachting kunnen de procedures voor de proefstortingen eind dit jaar worden afgerond. Begin 2016 is de eerste proefstorting gepland (ter hoogte van de diepe zone bij Hansweert).

Voor deze proefstortingen loopt een Europees subsidietraject onder de naam Smart Sediment (gecombineerd met de zandsuppletie Roggenplaat).

6 Beheerplan Deltawateren, onderdeel Westerschelde & Saeftinghe

De VNSC vindt het van wezenlijk belang dat het beheerplan ruimte laat voor toekomstige ontwikkelingen in het kader van de Agenda voor de Toekomst, die (ook) bijdragen aan de versterking van de veerkracht van de natuur in het Schelde-estuarium. In het definitieve beheerplan zullen hierover geen beperkende uitspraken worden opgenomen.

De inzet is om eind dit jaar de Nota van Antwoord (op de ingebrachte zienswijzen) en het definitieve beheerplan gereed te hebben. Deze stukken worden zes weken ter inzage gelegd. Degenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen gedurende deze periode beroep instellen bij de Raad van State.

7. BPRW

December 2015 verschijnt het nieuwe Beheer- en Ontwikkelplan Rijkswateren (BPRW). Het BPRW geeft voor de rijkswateren en rijkswaarse uitvoering aan het Nationaal Waterplan en de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Tegelijkertijd met het BPRW verschijnt ook het nieuwe Nationaal Waterplan 2016-2021, met daarin de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de komende planperiode.

8. Verondieping Schaar van de Noord

Onderdeel van het Vlaams-Nederlandse nautische veiligheidsbeleid op de Westerschelde vormt het scheiden van zeevaart en binnenvaart/recreatievaart. Dit kan gerealiseerd worden door de hoofdgeul voornamelijk te gebruiken voor zeevaart en de nevengeulen voor binnen- en recreatievaart.

Een van de nevengeulen, de Schaar van de Noord, is dusdanig verondiept dat ook met flexibele vaarwegmarkering niet langer op verantwoorde wijze een vaargeul in deze nevengeul kan worden gemarkeerd. Daarom wordt een optie uitgewerkt die uitgaat van beperkt baggerwerk in de Schaar van de Noord. Het resultaat hiervan wordt voorgelegd aan het Ambtelijk College van de VNSC.

9. Vlaamse instandhoudingsdoelen

Analoog aan de periodieke Nederlandse agendering van dit onderwerp, geeft de Vlaamse delegatie nader inzicht in de Vlaamse instandhoudingsdoelen: de instrumentatie, feitelijke operationalisering, financiering en planning ervan.

10. Ontwikkelingsschets 2010

In de terugmelding over de projecten van de Ontwikkelingsschets 2010 is stilgestaan bij de actuele planning voor de Hedwigepolder. Aandachtspunten zijn de complexiteit van de onteigeningsprocedure en de vergunningvoorschriften over de 'werkbare periode'.

Voor het Zwin is inmiddels de aanbestedingsprocedure in gang gezet. De start van de uitvoering is komend voorjaar gepland.

11. Capaciteitsstudie Schelde

Er wordt een Europese openbare aanbestedingsprocedure gestart voor het uitvoeren van de capaciteitsstudie. Verwacht wordt dat het doorlopen van de aanbestedingsprocedure circa 4 à 5 maanden in beslag zal nemen. Voor de structurering en uniformering van de input aan transporteconomische gegevens voor de capaciteitsstudie, zal een separate opdracht worden verstrekt. I.o.m. de Begeleidingscommissie, met daarin de relevante stakeholders, worden voorbereidingen getroffen voor de aanbesteding van de transporteconomische studie en de capaciteitsstudie.

De samenstelling van de reviewcommissie is nagenoeg rond. Rein van der Kluit zal deze commissie voorzitten. De commissie bestaat verder uit wetenschappers van TU Delft, Universiteit van Leuven en WL Borgerhout.

12. Onderzoek en Monitoring

Sinds de voorjaarsvergadering 2014 van de VNSC zijn de nodige stappen gezet voor de start van het onderzoeksprogramma van de Agenda voor de Toekomst. Dat heeft inmiddels al tot enkele resultaten geleid. De stand van zaken is terug te vinden in de VNSC-brochure over de Agenda voor de Toekomst (zie <http://www.vnsc.eu/uploads/2015/11/vnsc-agendavoordetoekomst-hr.pdf>).

Volgend jaar zijn we halfweg het onderzoeksprogramma en wordt de tussenbalans opgemaakt. Daarbij wordt ook de mogelijke doorwerking naar het beleid en beheer van het Schelde-estuarium gezien.

13. Beleid zandwinning

Voor de Hedwigepolder wordt gezien welke opties er zijn voor het pragmatisch omgaan met zand, waarbij tevens adequate invulling wordt gegeven aan het beginsel van behoud van sediment. Daarbij gaat het om het zand dat nodig is voor de aanleg van de nieuwe dijk en het zand dat vrijkomt bij de inrichting van de Hedwigepolder (het graven van het geulenstelsel in de Hedwigepolder en de ontmanteling van de bestaande dijk).

14. Onderhoudsvergunningen Beneden-Zeeschelde

Momenteel stort het Vlaams Gewest zandige baggerspecie, die vrijkomt bij het onderhoudsbaggerwerk van de Beneden-Zeeschelde, terug in de Schaar van Ouden Doel (waar ook zandwinning plaatsvindt). Slibrijke baggerspecie wordt teruggestort ter hoogte van de Punt van Melsele (linkeroever) en de Plaat van Boomke/Oosterweel en de Vlakte van Hoboken (rechteroever).

Voor de nieuwe milieuvergunningen is, aanhakend bij de Agenda voor de Toekomst, onderzoek uitgevoerd naar de geschiktheid van alternatieve stortlocaties, om de stortstrategie zo optimaal mogelijk in te vullen. Hiermee wordt ingespeeld op toekomstige uitdagingen zoals de beheersing van het risico dat het systeem omslaat naar een hypertroebel systeem.

15. Kanaalzone Gent-Terneuzen

De Europese Commissie heeft deze zomer bekend gemaakt dat voor de realisatiefase van het project Nieuwe Sluis Terneuzen een TEN-T subsidie van € 48 miljoen wordt toegekend. De contractvoorbereidingen zitten in de eindfase. Besloten is om meer ruimte te creëren voor het verbeteren van de kwaliteit van het contractdossier. De marktbenadering (publicatie op tendernet) verschuift hierdoor van november 2015 naar eind maart 2016. De uiteindelijke gunning wordt in juni 2017 verwacht.

16. Communicatie

1. Terugblik Scheldesymposium

Tijdens het Scheldesymposium van 26 november jl. werd het thema 'stakeholderparticipatie' vanuit diverse invalshoeken belicht:

- een wetenschappelijke analyse van valkuilen, kansen en successen van participatie,
- participatie in historisch perspectief,
- praktijkcases waar actieve participatie de drijvende kracht van het succes was,
- een paneldiscussie met stakeholders over de vormgeving van de participatie bij de Capaciteitsstudie Schelde.

Het symposium werd door ruim 150 deelnemers bezocht. De reacties waren over het algemeen positief, hoewel er ook signalen waren dat de nieuwswaarde beter kon.

Het komende Scheldesymposium (najaar 2016) staat in het teken van de tussenbalans van het onderzoeksprogramma van de Agenda voor de Toekomst (zie ook onder 12.)

2. Communicatieplan

Het Ambtelijk College heeft met genoeg kennis genomen van de progressie die is geboekt met de communicatie vanuit de VN-SC. Naast de gebruikelijke communicatieactiviteiten zoals digitale nieuwsbrieven, is inmiddels de website geheel vernieuwd, zijn er brochures verschenen over het functioneren van de VN-SC en over de Agenda voor de Toekomst en zag de eerste editie van het Scheldemagazine het licht.

Volgend jaar staat in het teken van het consolideren en verder uitbouwen van de geboekte winst en het publieksvriendelijk ontsluiten van de resultaten van het onderzoeksprogramma van de Agenda voor de Toekomst aan de hand van een drietal brochures.

17. Schelderaad

Luc Willems licht de voortgang van de Schelderaad toe. Vooral nog ligt de nadruk in de bijeenkomsten van de Schelderaad op informatie-uitwisseling. Naarmate de uitvoering van het onderzoeksprogramma van de Agenda voor de Toekomst vordert, zal de inhoudelijke rol van de Schelderaad naar verwachting toenemen.

Ook is een drietal adviezen uitgebracht: één aan de Europese Commissie over het project Nieuwe Sluis Terneuzen (i.v.m. de subsidieaanvraag; zie punt 15) en twee aan het Politiek College (over EMOVE en Vlaamse Baaien). Nederlands minister Schultz van Haegen heeft inmiddels instemmend gereageerd.

18. Volgende vergadering

De volgende VNSC-vergadering vindt plaats op 20 mei 2016 in de omgeving van Het Zwin. Het Vlaams Gewest zit deze vergadering voor. De vergadering wordt gecombineerd met een veldbezoek aan Het Zwin.